

Innowacja pedagogiczna: "Mały Odkrywca Przyrody"

Rok szkolny 2024/2025

Autor: Anna Mularczyk-Szeniawska

Opis ogólny:

Program zakłada realizację jednej lekcji przyrodniczej w miesiącu, od września do maja, gdzie uczniowie pracują metodą projektów, eksperymentują, prowadzą obserwacje przyrodnicze oraz doświadczają otaczającego ich świata. Celem jest rozwijanie ciekawości, umiejętności pracy zespołowej, kreatywności oraz kształtowanie odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Cele innowacji:

- Rozwijanie kompetencji przyrodniczych poprzez obserwacje i eksperymenty.
- Wzmacnianie pracy zespołowej i indywidualnej odpowiedzialności w metodzie projektów.
- Rozbudzanie ciekawości i krytycznego myślenia.
- Wdrażanie dzieci do ochrony przyrody i budowanie świadomości ekologicznej.

Grupa objęta innowacją:

Uczniowie klasy 1 szkoły podstawowej.

Rodzaj innowacji: mieszana

Uzasadnienie:

Innowacja „Mały Odkrywca Przyrody” jest zgodna z **kierunkami polityki oświatowej na rok 2024/2025**, które kładą nacisk na rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów, w tym umiejętności krytycznego myślenia, współpracy oraz odpowiedzialności za środowisko. Program wspiera także edukację przyrodniczą i

ekologiczną, która jest istotnym elementem polityki oświatowej, mającej na celu kształtowanie świadomych postaw obywatelskich i ekologicznych.

Opierając się na pracy metodą projektów, eksperymentowaniu oraz obserwacjach przyrodniczych, innowacja umożliwi uczniom klasy 1 aktywne poznawanie świata. Nauka poprzez działanie jest szczególnie efektywna na wczesnym etapie edukacji, kiedy dzieci charakteryzują się naturalną ciekawością i chęcią do odkrywania.

Wprowadzenie comiesięcznych zajęć, które angażują uczniów w obserwacje i badania, rozwija ich zdolności poznawcze, uczy pracy w grupie i buduje odpowiedzialność za otaczające środowisko. Jest to innowacyjne podejście w stosunku do tradycyjnych metod nauczania, które często skupiają się na teorii.

Sposób realizacji:

- **Lekcje raz w miesiącu** od września do maja.
- Praca metodą projektów, w ramach której uczniowie będą wykonywać konkretne zadania związane z przyrodą (wycieczki, eksperymenty, obserwacje).
- **Eksperymentowanie i doświadczanie** – dzieci będą mogły bezpośrednio badać otaczający ich świat (np. obserwacje pod lupą, badanie właściwości wody, tworzenie zielnika).
- **Obserwacje przyrodnicze** – każda lekcja będzie zakończona notowaniem spostrzeżeń i refleksji w formie zeszytu przyrodniczego.
- **Projekty zespołowe** – uczniowie będą współpracować w grupach, realizując większe przedsięwzięcia, takie jak budowa hotelu dla owadów czy zielnik klasowy.

Przewidywane efekty:

- **Rozwinięcie ciekawości poznawczej i zainteresowania przyrodą.**

- **Zwiększenie umiejętności pracy zespołowej** poprzez wspólne projekty i działania.
- **Rozwój umiejętności obserwacji i wnioskowania** na podstawie bezpośrednich doświadczeń.
- **Budowanie postaw ekologicznych** – dzieci nauczą się, jak dbać o środowisko oraz rozumieć jego wartość.
- **Zwiększenie zaangażowania uczniów** poprzez aktywne uczestnictwo w zajęciach, co pozytywnie wpłynie na ich motywację do nauki.

Tematy i harmonogram lekcji:

Wrzesień: "Tajemnice lasu"

Cel: Zapoznanie z ekosystemem lasu.

- **Zadanie:** Wycieczka po okolicy, zbieranie liści, nasion i innych elementów przyrody.
- **Eksperyment:** Analiza struktury liścia pod lupą. Porównywanie różnych rodzajów liści.
- **Projekt:** Tworzenie plakatów z zebranych okazów liści - praca w grupach.

Październik: "Magia wody"

Cel: Poznanie właściwości wody i jej znaczenia w przyrodzie.

- **Zadanie:** Eksperymentowanie z wodą (zmiana stanów skupienia, mieszanie wody z różnymi substancjami, sprawdzanie co pływa a co tonie, co rozpuszcza się w wodzie).
- **Obserwacja:** Sprawdzenie, jak woda wpływa na wzrost roślin (prosty eksperyment z nasionami fasoli).
- **Projekt:** Wspólne założenie miniogródka w klasie, podlewanie i obserwowanie zmian.

Listopad: "Życie pod ziemią"

Cel: Poznanie ekosystemu gleby.

- **Zadanie:** Badanie gleby – przyniesienie próbek, obserwacja pod mikroskopem życia w glebie (dżdżownice, inne owady).
- **Eksperyment:** Sprawdzenie, jak różne rodzaje gleby wpływają na wzrost roślin.
- **Projekt:** Stworzenie "glebowej makiety" pokazującej różne warstwy ziemi i jej mieszkańców.

Grudzień: "Śnieżne eksperymenty"

Cel: Poznanie właściwości śniegu i lodu.

- **Zadanie:** Obserwacja śniegu i lodu – jak topnieje, jak się zachowuje pod wpływem ciepła.
- **Eksperyment:** Jak zmienia się śnieg/lód, gdy dodamy soli? (proces topnienia).
- **Projekt:** Stworzenie mini-badania: co się dzieje z różnymi materiałami pozostawionymi na śniegu, na lodzie lub w niskiej temperaturze (np. papier, plastik, drewno).

Styczeń: "Ptaki zimą"

Cel: Obserwacja ptaków i ich zwyczajów zimą.

- **Zadanie:** Zbudowanie karmnika dla ptaków, rozmieszczanie go w okolicy szkoły.
- **Obserwacja:** Sprawdzanie, które ptaki przylatują do karmników.
- **Projekt:** Dokumentowanie obserwacji ptaków w zespołowym dzienniku przyrodniczym.

Luty: "Eksplorujemy kosmos"

Cel: Zapoznanie z podstawami astronomii.

- **Zadanie:** Tworzenie modeli planet układu słonecznego.
- **Eksperyment:** Symulowanie faz księżyca za pomocą lampki i piłki.
- **Projekt:** Zbudowanie wspólnego modelu Układu Słonecznego z różnych materiałów.

Marzec: "Wiosenne przebudzenie"

Cel: Obserwacja zmian w przyrodzie związanych z wiosną.

- **Zadanie:** Spacer przyrodniczy w poszukiwaniu pierwszych oznak wiosny.
- **Obserwacja:** Dokumentowanie, które rośliny zaczynają kwitnąć, jakie zwierzęta się pojawiają.
- **Projekt:** Tworzenie mapy przyrodniczej, która pokazuje zmiany w przyrodzie związane ze zmianą pory roku (zima-wiosna).

Kwiecień: "Owady i inne małe stworzenia"

Cel: Rozwinięcie świadomości ekologicznej i dbałość o środowisko.

- **Zadanie:** Dyskusja o recyklingu, segregacji śmieci i ochronie zasobów.
- **Projekt:** Zorganizowanie klasowej akcji sprzątania okolicy szkoły.
- **Podsumowanie:** *Prezentacja wszystkich projektów przyrodniczych z roku szkolnego dla rodziców.*

Maj: "Owady i inne małe stworzenia"

Cel: Poznanie świata owadów i ich roli w przyrodzie.

- **Zadanie:** Poszukiwanie owadów w ogrodzie, na trawie lub pod kamieniami, obserwacja ich zachowania.
- **Obserwacja:** Dzieci będą obserwować życie owadów pod lupą, przyglądając się ich budowie i ruchom. Porównają różne gatunki i dowiedzą się więcej o ich roli w ekosystemie.
- **Projekt:** Budowa hotelu dla owadów na szkolnym podwórku – przygotowanie prostych schronień dla małych stworzeń.

Ewaluacja:

- Ewaluacja będzie bazować na obserwacji zaangażowania uczniów, pracy zespołowej oraz umiejętności wnioskowania z przeprowadzonych eksperymentów i obserwacji.
- Dokumentacja fotograficzna, zeszyt obserwacji, plakat, dzienniki przyrodnicze i inne projekty posłużą jako dowody pracy uczniów.